

DAR KARTĄ APIE *STUBELLA*

A. RAULINAITIS

Papildomas žodžio *stubella* paaiškinimas, netilpęs Pedagogikos ir psichologijos VI tome, A. Raulinaičio straipsnyje „Apie pirmąją katedrinę mokyklą Lietuvoje“, p. 112.

H. Gorbačevskio aktų kalbos Lenkijoje bei šiaurės vakarų (tat ir Lietuvos) krašto žodyne *stuba* aiškinama kaip *izba, prisutstvennoje mesto, palata*, o J. Karlovičiaus ir kitų autorių lenkų kalbos žodyne *stuba* aiškinama kaip 1) *izba, w której zasiadał i sądził trybunał* (tribunolo rūmai — patalpa), 2) specialiai: *skarbiec zamkowy* (pilies išdas), *blokhaus*, ir nurodoma dar žodis *sztuba*, o šis tai 1) *izba, komnata, stancja, pokój* (patalpos, kambarys, svetainė) apšamai ir 2) specialiai: *szkoła niższa, bakalarnia; klasa wstępna*; juok. *každy zakład naukowy, nie wyłaczając najwyższych* (pradinė mokykla, bakalarija, parengiamoji klasė, juok. kiekviena mokslo įstaiga). *Bakalarnia* aiškinama taip pat: *szkoła elementarna, początkowa, sztuba; licha, ladajaka szkoła*.

Taigi žodis *stubella, stuba* ir *sztuba* mokyklos terminu tenka laikyti atėjusiu į Lenkiją ir Lietuvą iš Vokietijos. Be to, pažymėtina, kad katedrinės mokyklos iki keturiolikto amžiaus pabaigos būdavo prie kapitulų, o kapitulos nariai tuo laiku valgydavo dar drauge, vienoje salėje — valgomajame. Tad ir Vilniuje minima mokykla bus buvusi, sprendžiant iš specialiai tam tikslui vartojamo termino, antrame aukšte arba salkose, o pirmame aukšte — kapitulos valgomoji salė.
